

Nečinnost vlády při plnění závazku České republiky v energetické účinnosti ohrožuje ekonomickou budoucnost země

Ačkoliv se Česká republika v návaznosti na směrnici o energetické účinnosti (EED) zavázala mezi lety 2014-2020 uspořit 50PJ energie v konečné spotřebě, za uplynulé dva roky nebyla schopna vykázat žádné významnější úspory. Bezprostředně tak hrozí, že pro plnění závazku bude ČR nucena přijmout povinné schéma úspor. Důsledkem bude růst cen energií pro domácnosti, samosprávy i firmy a zároveň ČR přijde o možnost čerpání zhruba 80 miliard Kč z Evropských strukturálních a investičních fondů na plnění svých závazků. Celkový dopad takového scénáře na národní ekonomiku je dle analýz odhadován na minimálně 700 miliard Kč.

Svaz měst a obcí reprezentující více než dva tisíce šest set měst a obcí a hájící tak zájmy více než osmi milionů obyvatel ČR tímto veřejně deklaruje, že vláda České republiky nečiní potřebné systémové ani procesní kroky potřebné k naplňování závazků ČR plynoucích ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti (EED). Jelikož naše výzvy v tomto směru jsou již dva roky bez odezvy, nezbyvá nám jiná cesta, než tímto způsobem veřejně upozornit, že bez okamžité nápravy a následného zvýšeného úsilí ze strany exekutivní státní moci bude závazek státu převeden beze zbytku již za rok na bedra občanů a firem a ČR ztratí možnost využít k plnění závazku energetických úspor evropské fondy.

Ještě v letošním roce Evropská komise zahájí kontrolu ve 24 členských státech s alternativním schématem energetických úspor, jak naplňují své vlastní závazky a v případě neplnění hrozí uvalení sankcí a vymáhání povinnosti dosažení pravidelné meziroční úspory o 1,5 % z koncové spotřeby. Česká republika přitom do konce loňského roku byla schopna vykázat maximálně 3,5 % úspor ze svého závazku do roku 2020. Navzdory této hrozbě vláda i nadále pokračuje ve svém ryze formalistním přístupu - nejsou naplňována její usnesení v dané oblasti, natož aby existovala snaha o jakékoliv koncepční řešení. Nástroje energetických úspor jsou předmětem nekončících mezirezortních diskusí a sporů. U operačních programů, z nichž mají být úspory naplňovány, převládá kromě vždy přítomné úzké rezortní orientace lpění na často zbytečné formě a uměle vytvořených nadměrných administrativních úkonech, nemluvě o skutečnosti, že z hlediska přehledu o úsporách z podpořených projektů je monitorovací systém MS2014+ stále nevyužitelný. V důsledku toho tak první projekty energetických úspor z evropských fondů nebudou realizovány dříve než na sklonku letošního roku. A to jen za předpokladu, že se jim nepostaví do cesty enormně dlouhá povolovací řízení.

Situace je o to horší, že Česká republika má – především díky úsilí občanů, samospráv a firem a nikoliv cílevědomému a systematickému postupu státu - de facto již nyní splněny ostatní své závazky z energeticko-klimatické politiky do roku 2020 – úsporu emisí skleníkových plynů, podíl OZE na koncové spotřebě i snížení emisí tuhých znečišťujících látek na národní úrovni – a



mohla by při dobrém plnění závazků energetických úspor na ně získávat dodatečné zdroje financování z centrálních evropských zdrojů. Jsme přesvědčeni, že je v bytostném zájmu České republiky i jejích občanů, samospráv a firem tuto možnost využít a vyhnout se zbytečně nákladnému řešení energetických úspor. Jelikož naše dosavadní úsilí o řešení – ať již z pohledu dílčích procesních či věcných problémů nebo systémového přístupu – nevyvolalo žádnou nebo jen minimální odezvu, přikládáme k této veřejné deklaraci výčet minimálních, konkrétních kroků, které vláda musí do konce letošního roku učinit, pokud skutečně nechce následky své nečinnosti nechat zaplatit občany, samosprávy a firmy.

Dan Jiránek
výkonný ředitel